

6.1a

Marjinal daromad I II III

Kapital(joriy aktiv), mehnat (ishlab chiqarish), yer va boshqalarda o'zgaruvchan xarajatlar bo'lган holatda marjinal daromadni hisoblashda ular qadamma qadam hisobga olinishi kerak. Bunday holatdagi ko'rsatgichlarni amaliyotdagi marjinal daromaddan farqlash uchun ular marjinal daromad I II III dep nomlangan.

Qadamma qadam hisoblash natijasida ko'zda tutilgan xarajatlarni tekshirish mumkin.

Agar sof daromad manfiy va marjinal daromad III hali ham musbat bulsa(masalan 202,1 €/ga) bu o'zgarmas xarajatning ma'lum qismigina qoplanganini bildiradi va bunda:

- a)uzoq muddatda(ya'ni joriy yilda investitsiya qo'yilishi) ishlab chiqarishni davom ettirish foydali emas
- b) to'liq investitsiya bilan ishlab chiqarish darajasining o'sishi yoki kengayishi foydali emas

Qisqa muddatda aksincha o'zgarmas ko'rsatgichlar(mashinalar, binolar) mavjudligi tufayli ishlab chiqarish maqbul. Buning sababi o'zgarmas xarajatlar barbr qoplanishi kk, va shuning un, ko'rsatgichlardan almashtirib foydalanilganda ishlab chiqarishdagi yo'qotishlar kamroq bo'ladi.

O'zgaruvchan xarajatlar qoplanar ekan ishlab chiqarishni davom ettirish iqtisodiy jihatdan maqbul. Foydalanilgan ko'rsatgichlar ulardan alternative foydalanilgandagina yaxshi natija beradi.

Demak qaysi tasodifiy o'zgaruvchan ko'rsatgich bu vaziyatda o'zgarmas yoki ozgaruvchan bo'lishi har bir fermaning holatiga bog'liq, ishlab chiqarishning maqbul bo'lishi un yalpi daromad I II III qaysi turi musbat bo'lishi hal qilinishi kerak.